ROCZNIK 49/2000

1/2
VARIA
SĄD NAD EKOLOGIĄ W POLSCE

Nowaczewska W. — *Homo erectus* i *Homo sapiens* — dwa gatunki czy jeden?. . 1

Pawłowski P. — Koncepcje utraty rui i ukrycia owulacji w ewolucji człowieka . 7

Gawęda M. — Wpływ bodźców świetlnych i nieświetlnych na zegar biologiczny 19

Zarębska Z. — Promieniowanie słoneczne — dobroczynne działanie i zagrożenia 27

Marszałek M. — Rak wątrobowokomórkowy — etiologia i rozprzestrzenienie . . 41

Kołodziejczyk J. — Wpływ dymu tytoniowego na leukocyty 53

Passini A. — Ocelot — wchodzi z nami w XXI wiek, ale czy na długo? 61

Złamal A. — Likaon — ginący drapieżnik Afryki 69

Węsierska M. — Behawioralne metody oceny pamięci przestrzennej u zwierząt . 75

Węsierska M. — Wpływ różnorodnych czynników na kształtowanie pamięci przestrzennej u zwierząt. 87

Ptak K., Lewandowski M., Monteau R. — Ekspresja genów *hox* w trakcie różnicowania i rozwoju pnia mózgu oraz rdzenia kręgowego 97

Lupa D.A. — Znaczenie melanin w życiu owadów 105

Grzybkowska M. — Dryf(t) nie tylko genetyczny i kontynentalny 113

Zwierzchowski L. — Transgeniczne zwierzęta i rośliny jako bioreaktory przyszłości 123

Wójcik M. — Fitoremediacja — sposób oczyszczania środowiska 135

Stefańska A., Kowalczyk S. — Detoksykacja i kompartmentacja ksenobiotyków w komórkach roślinnych 149

Kępczyński J., Kępczyńska E. — Znaczenie etylenu w ustępowaniu spoczynku i kiełkowaniu nasion 161

Bajguz A. — Ekdysteroidy u roślin 169

Ciereszko I. — Wzrost i metabolizm roślin w warunkach deficytu fosforu. . . . 179

Wieczorek B., Gniot-Szulżycka J. — HMG-CoA reduktaza — kluczowy enzym w biosyntezie izoprenoidów i cholesterolu 191

Bielicki T. — Słowo wstępne 209

Weiner J. — Dziesięć hipotez na temat stanu i kierunków rozwoju ekologii w Polsce 211

Symonides E. — Stan nauk ekologicznych w Polsce, ich bolączki i perspektywy . 229

Gliwicz J. — Ekologia — Świat — Polska. Stan badań i prognozy na tle międzynarodowym. 243

Andrzejewski R. — Ekologia i My. 251

Zalewski M. — Strategia wyprzedzania jako maksymalizacja szans rozwoju nauk ekologicznych w Polsce w warunkach postępującej globalizacji 263

Korzeniewski K. — Stan i pożądane kierunki rozwoju nauk podstawowych i stosowanych, związanych z ekologią morza w Polsce 275

Starmach J. — Kierunki badań ekologicznych ekosystemów wodnych rzek i zbiorników zaporowych 279

Zięba S. — Status epistemologiczno-metodologiczny ekologii 287

Koperski P., Prejs A., Rybak J.I., Uchmański J. — Stan ekologii w Polsce (dane ilościowe z lat 1994-1998) 293

3
BIOLOGIA NA PRZEŁOMIE WIEKÓW

Urbanek A. — Biologia XX wieku — główne nurty rozwoju 305

Kuźnicki L. — Biologia a społeczeństwo 321

Koj A. — Wielkie odkrycia w naukach biologicznych i medycznych XX wieku wyróżnione nagrodami Nobla 327

Weiner J. — Blaski i nędze życia ekologa 335

Łomnicki A. — Biologia ewolucyjna i jej relacje z ekologią i etologią w wieku XX 343

Szarski H. — Rola wydarzeń nieprzewidywalnych i rozrodu płciowego w ewolucji 351

Chmurzyński J.A. — Biologiczne nauki behawioralne na przełomie wieków . . . 363

Bielicki T. — Bardzo stronniczy pogląd na paleoantropologię 375

Szybalski W. — Rewolucja genetyczna na przełomie XX i XXI wieku 385

Bartnik E. — Genetyka — od Mendla do genomiki 395

Jerzmanowski A. — Od cząsteczek do organizmów 399

Korohoda W. — Biologia i inżynieria komórkowa na przełomie wieków 403

Fikus M. — Biotechnologia. Skąd przyszła, dokąd zmierza 413

Malepszy S. — Wpływ osiągnięć biologii na hodowlę roślin 421

Zarzycki K. — Problemy taksonomii roślin i fitogeografii na przełomie wieków. Czy istnieje ekologiczne zagrożenie ze strony roślin transgenicznych. 429

Cymborowski B. — Zegar biologiczny końca milenium: od zegara kwiatowego do zegara molekularnego 439

Zieliński K. — Plastyczność układu nerwowego a kreatywność — złoty wiek badań ośrodkowego układu nerwowego 447

Żernicki B. — Percepcja afektywna i działania dowolne — neurofizjologiczna hipoteza 2000 457

Wojtczak L. — Siedemdziesiąt lat badań nad oksydacyjną fosforylacją, czyli od koncepcji chemicznego sprzężenia do wirującej ATP-azy 467

Cierniewski C. — Receptor TCR oraz białka współdziałające podczas aktywacji limfocytów T 481

Stec W., Koziołkiewicz M. — Oligonukleotydy: czy tylko fragmenty kwasów nukleinowych 489

4
PIERWOTNIAKI W PRZYRODZIE I POD MIKROSKOPEM
Red. zeszytu: L. Grębecka i A. Wasik

Grębecka L., Wasik A. — Pierwotniaki w przyrodzie i pod mikroskopem — wstęp 503

Grębecka L., Wasik A. — Introduction — Protozoa in the nature and under the microscope 505

Kuźnicki L. — Ewolucja pierwotniaków — więcej pytań niż odpowiedzi 507

Kuźnicki L. — Protozoologia i protozoolodzy z perspektywy rozwoju megasystematyki 513

Kościuszko H., Przyboś E. — Rozmnażanie i zjawiska płciowe u pierwotniaków . 523

Kaczanowska J., Włoga D., Kiersnowska M., Joachimiak E., Kaczanowski A. — Rola cytoszkieletu w rozwoju organizmów jednokomórkowych (na przykładzie orzęska *Tetrahymena* i porównawczo drożdża *Schisosaccharomyces pombe*) . . 537

Fabczak H., Fabczak S. — Jak poruszają się wici i rzęski? 559

Grębecki A. — Spory o mechanizm ruchu ameb 571

Rędowicz M. J. — Pierwotniaki w badaniach biochemicznych i genetycznych . . 583

Kłopocka W. — Endocytoza u pierwotniaków i w komórkach tkankowych . . . 589

Wiąckowski K. — Znaczenie pierwotniaków w ekosystemach wodnych 603

Wasik A. — Biologia antarktycznych tintinnidów 617

Kazubski S. L. — Pierwotniaki pasożytnicze 627

ROCZNIK 50/2001

1/2
VARIA
ŻYCIE W CHŁODZIE
Red. zeszytu: J. Sotowska-Brochocka

Słonimski P. — Po co nam ta biologia? 1

Kozieł E. — Molekularne drogi przekazywania sygnału w komórce 9

Baksalerska-Pazera M., Niewiadomska G. — NGF na szlaku, czyli przekazywanie sygnału troficznego w neuronie 19

Syller J. — Molekularne podstawy przenoszenia wirusów roślinnych przez owady 29

Musiał K., Przywara L. — Gynogeneza u roślin 39

Bajguz A., Czerpak R. — Rola kwasu salicylowego w odpowiedziach obronnych roślin na działanie patogenów 49

Selwet M. — Rola i właściwości bakterii fermentacji mlekowej w procesie konserwacji materiału roślinnego 61

Mical A. H., Chwełatiuk E. — Mity i prawdy o niektórych roślinach. 69

Sotowska-Brochocka J. — Życie w chłodzie 73

Sotowska-Brochocka J. — Life in the cold 75

Kowalczyk P. — Co to jest hibernacja? 77

Tęgowska E. — Sen, torpor okołodobowy i sezonowy — zjawiska homologiczne czy analogiczne ? 89

Wojciechowski M. — Odrętwienie jako sposób na życie. O strategiach adaptacyjnych owadożernych nietoperzy 101

Kowalczyk P., Meronka R., Lisowska E., Witek K., Sotowska-Brochocka J. — Hibernacja płazów — regulowany proces adaptacyjny. 113

Meronka R. — Zamarznąć aby przeżyć. Strategie przeżywania zimy niektórych płazów 125

Ryszkowski L., Gołdyn H. — Przegląd problematyki ekologicznej realizowanej w ośrodku poznańskim 135

Kozłowski S. — Postęp prac nad ochroną georóżnorodności w Polsce 151

Tomiałojć L. — Uwagi na marginesie oceny instytutów i czasopism biologicznych 167

LIST DO REDAKCJI 172

RECENZJE KSIĄŻEK. 173

3
CYTOSZKIELET
Red. zeszytu: R. Makuch i M. J. Rędowicz

Wojtczak L. — Marceli Nencki — człowiek i uczony 179

Kossut M. — DANA 193

Makuch R., Rędowicz M.J. — Cytoszkielet –Wstęp 197

Makuch R., Rędowicz M.J. — Cytoskeleton –Introduction 199

Skowronek K. — Czy organizmy prokariotyczne mają cytoszkielet ?. 201

Kwiatkowska K. — Udział kompleksu białek Arp2/3 w nukleacji aktyny w komórce. Mechanizm ruchu bakterii *Listeria monocytogenes* 213

Brzeska H. — Przygoda z amebą: dziwaczne miozyny i kinaza 223

Kłopocka W. — Struktura i funkcje cytoszkieletu kortykalnego *Amoeba proteus*. 233

Hanus-Lorenz B., Hryniewicz A., Lorenz M., Sikorski A. F. — Spektryny — różnorodność form i funkcji powszechnie występujących białek cytoszkieletowych. . 243

Moraczewska J. — Tropomiozyna — białko regulatorowe filamentów aktynowych 263

Makuch R. — Rodzina tropomodulin 271

Fabczak H. — Rodzina białek Rho a cytoszkielet. 283

Majewska B. — Między trwałością a plastycznością. Cytoszkielet mikrotubularny komórek nerwowych 295

Filipek A. — Cytoszkielet a białka wiążące wapń z rodziny S100 309

Rędowicz M. J. — Miozyny a patologia 315

Hanus-Lorenz B., Lorenz M., Bogusławska D., Heger E., Hryniewicz A., Sikorski A. F. — Mutacje w genach kodujących białka błony erytrocytu przyczyną dziedzicznych anemii hemolitycznych. 325

4
MOTORY MOLEKULARNE
Red. zeszytu: H. Strzelecka-Gołaszewska

Strzelecka-Gołaszewska H. — Motory molekularne 335

Strzelecka-Gołaszewska H. — Molecular motors 337

Pliszka B. — Molekularny mechanizm generacji ruchu przez miozynę. 339

Grabarek Z. — Mechanizmy regulacji skurczu mięśni prążkowanych 349

Dąbrowska R., Makuch R. – Mięśnie gładkie: budowa, aktywność motoryczna i jej regulacja 359

Rędowicz M. J.– Miozyny niekonwencjonalne – budowa a potencjalne funkcje w komórce 375

Moczarska A. — Wpływ punktowych mutacji w ciężkim i lekkich łańcuchach miozyny na zmiany funkcji skurczowej mięśnia sercowego prowadzące do kardiomyopatii przerostowej 391

Kasprzak A. A. – Mechanizm generacji ruchu przez kinezynę 405

Strzelecka-Gołaszewska H. — Generacja ruchu przez polimeryzację aktyny . . . 411

Skowronek K.- Motory rotacyjne bakterii 427